

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 332/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Legium s. r. o., Bukureštská 3, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava I (v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV) v konaní sp. zn. 8C/1/2013 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 6Co/35/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 6. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovane veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje priznať mu finančné zadostučinenie 100 000 eur voči okresnému súdu (mestskému súdu) a 50 000 eur voči krajskému súdu. Zároveň sa domáha náhrady trov konania.

2. Sťažovateľ sa mal 16. mája 2005 dopustiť priestupku na úseku cestnej dopravy (prekročenie povolenej rýchlosti o 13 km/h), za čo mu bola uložená bloková pokuta vo výške 1 000 Sk (33,19 eur). Dňa 28. marca 2007 podalo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava návrh na vykonanie exekúcie proti sťažovateľovi ako povinnému na základe exekučného titulu, ktorým bol blok vystavený na pokutu nezaplatenú na mieste. Okresný súd Bratislava IV vydal exekútorovi 1. augusta 2007 poverenie na vykonanie exekúcie.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ďalej vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na okresnom súde 3. januára 2013 domáhal podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov náhrady

škody a nemajetkovej ujmy 492 620 eur spolu s príslušenstvom proti žalovanému Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Žalobný nárok si sťažovateľ uplatnil z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. 37Er/2960/2007, ktorý v exekučnom konaní nekonal bez zbytočných prietáhov v rokoch 2007 až 2011. Zároveň prekročil svoje právomoci a jeho úradnou povinnosťou bolo zastaviť exekučné konanie *ex officio* už v roku 2007, a nie v roku 2014.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 8C/1/2013 zo 7. februára 2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 3 500 eur, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal. Proti rozsudku okresného súdu podali sporové strany odvolanie a z uvedeného dôvodu bol spis 1. apríla 2021 predložený krajskému súdu. Krajský súd rozsudkom č. k. 6Co/35/2021 z 28. februára 2023 potvrdil rozsudok okresného súdu a žiadnej zo sporových strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 6. apríla 2023.

5. Sťažovateľ argumentuje, že celková dĺžka namietaného konania v trvaní takmer 11 rokov je ústavne neakceptovateľná. Ďalej namieta, že okresný súd nariadil prvý termín pojednávania na 17. február 2017, teda po viac ako 4 rokoch od podania žaloby. Rovnako namieta obdobia nečinnosti okresného súdu od 24. júla 2015 do 20. júla 2016, od 16. februára 2018 do 20. februára 2019 a od 20. februára 2019 do 13. septembra 2019. Krajskému súdu sťažovateľ vytýka, že od predloženia spisu (1. apríla 2021) bol do 28. februára 2023 absolútne nečinný. Sťažovateľ sa pokúšal zbytočné prietahy v namietaných konaniach odstrániť sťažnosťou pre nečinnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov adresovanou podpredsedníčke okresného súdu z 12. marca 2019 a predsedovi krajského súdu z 31. decembra 2022. Obe sťažnosti pre nečinnosť boli súdmi vyhodnotené ako dôvodné (č. k. 1SprV/96/2019 z 9. apríla 2019 a č. k. 1Spr/4/2023 z 24. januára 2023). Neúmerné predlžovanie súdneho konania malo nepriaznivo vplyvať na osobný a rodinný život sťažovateľa.

II.

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

7. Dňa 1. júna 2023 nadobudol účinnosť zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov (tzv. nová súdna mapa), ktorým bol v čl. VIII zmenený aj zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvody súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“). Podľa § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v ostatných veciach z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava IV.

8. Ústavný súd už stabilne rozhoduje (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, I. ÚS 562/2015), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje

v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvá. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu bola doručená, už nedochádza k namietanému porušovaniu uplatneného základného práva, ústavný súd ústavné sťažnosti zásadne odmieta.

9. Ústavný súd už teda rozhodol, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy v nadväznosti na vyslovenie porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Je zrejmé, že v čase, keď bola ústavná sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu (6. júna 2023), už k priet'ahom v namietaných konaniach nemohlo dochádzať, a to ani v súvisiacej agende (rozhodovanie o náhrade trov konania). Podľa registra doložiek právoplatnosti a vykonateľností súdnych rozhodnutí (dostupné na www.justice.gov.sk) bolo namietané súdne konanie právoplatne ukončené a rozsudok okresného súdu (mestského súdu) v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 6. apríla 2023. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľom artikulované skutočnosti indikujú závažné porušenie uplatnených práv, no nestačí len právo mať, ale treba ho aj efektívne uplatniť. Z uvedeného dôvodu preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podanú 6. júna 2023 odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu